

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خاوران

حوزه علمیه فاطمه الزهرا (س) شهرستان گله دار

ارزش و اهمیت استقامت در جامعه ی آخرالزمان

از دیدگاه قرآن ونهج البلاغه

استاد راهنما

سرکار خانم کاراندیش (حفظها الله)

استاد داور

حجه الاسلام والمسلمین طلعتی

گردآورنده

آمنه حاجی زاده

تابستان ۱۳۹۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تحمیدیه

ستایش مخصوص خداست که هستی او، اول در وجود و مبدأ آفرینش است، بی آنکه آن ذات ازلی را اول و ابتدایی باشد. و آخر در وجود است، بی آنکه آن حقیقت ابدی را آخر و انتهایی باشد. و موجودی قبل از او و بعد از او نبود.

خدایی که دیدگان هر بنده ای از دیدنش قاصر، و اندیشه هر توصیف کننده ای از وصف او عاجز است. عالم آفرینش را بی مثال و بی سابقه فکرت به قدرت کامله و مشیت بالغه بیافرید.

تقدیم به

در کتاب های عرفانی، روایتی بدین مضمون آمده است: روزی حضرت موسی (ع) از باری تعالی پرسید: «این وجد تک یا الهی؟» خدایا تو را کجا بیابم؟ خداوند در پاسخ فرمود: «عند منكسرة قلوبهم» ای موسی، مرا در دل های شکسته بیاب.

پس تقدیم به:

دل شکستگان خاموش؛ کسانی که جز خدا پناهی ندارند؛

به علمای اعلام؛

به دانشگاهیان کرام؛

به هر کس که به نوعی برای دین مبین اسلام، نبضش بزند، قلبش بتپد، پلکش بپرد؛

در آخر به تمامی پدر و مادرها .

تقدیر و تشکر

در اینجا بر خود لازم می دانم با توجه به آیه « من لم یشکر المخلوق لم یشکر الخالق » تشکر ویژه ای داشته باشم از خواهر مهربانم لیلا و برادر عزیزم خلیل، که من را در گذراندن مقطع تحصیلی سطح دو و هم چنین تهیه و ارائه ی تحقیق پایانی یاری کردند، و از هیچ تلاش و کوششی در حمایت از من دریغ ننمودند.

و همچنین از استاد راهنمای محترم سرکار خانم کاراندیش (حفظها الله) که وقت گرانبهایشان را بی منت در اختیارم گذاشتند و از هیچ کمکی فرو گذار نبودند، تشکر و قدر دانی می کنم. و از درگاه خداوند متعال علو درجات را برای این عزیزان خواهانم.

منابع و مأخذ

* قرآن

(۱) ابن بابویه، محمد بن علی، الخصال، ج ۱، قم، جامعه ی مدرسین حوزه ی علمیه ی قم، ۱۳۶۲

ش.

(۲) ابو جیب، سعدی، القاموس الفقہی لغۀ و اصطلاحا، چاپ دوم، ج ۲، نشر دار الفکر، ۱۴۰۸ هـ

ق.

(۳) ابن منظور، محمد بن مکرم، لسان العرب، چاپ سوم، ج ۱، نشر دار صادر، ۱۴۱۴ هـ ق.

(۴) اسلامی، سعید، قرآن و عصر ما، چاپ اول، تهران، مؤسسه ی درس های از قرآن

(۵) انصاریان، حسین، تفسیر حکیم، چاپ اول، ج ۶، قم، نشر دار العرفان

(۶) پیشوایی، مهدی، تاریخ اسلام (از جاهلیت تا رحلن پیامبر اسلام)، چاپ هفتم، قم، دفتر نشر

معارف، ۱۳۸۷ ش

(۷) تلافی، علی اکبر، آیین انتظار، چاپ اول، تهران، انتشارات نبا، ۱۳۷۵ ش

(۸) جعفری، محمد تقی، شرح نهج البلاغه، ج ۳ و ۶، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۶

ش

(۹) جوهری، اسماعیل بن حماد، الصحاح، محقق و مصحح: احمد عبد الغفور عطار، چاپ اول، ج

۵، بیروت، نشر دار العلم للملایین، ۱۳۷۶ هـ ق

(۱۰) حر عاملی، محمد بن حسن، وسائل الشیعه، ج ۲۸، قم، مؤسسه ی آل البیت (علیهم السلام)

لأحياء التراث

(۱۱) حکیمی، محمد رضا، خورشید مغرب، چاپ سی و دوم، قم، انتشارات دلیل ما، ۱۳۹۱ ش

(۱۲) حمیری، نشوان بن سعید، شمس العلوم و دواء کلام العرب من الکلوم، محقق و مصحح:

مطهر بن علی اریانی، ج ۸، دمشق، نشر دار الفکر، ۱۴۲۰ ه ق

(۱۳) دشتی، محمد، ترجمه ی نهج البلاغه، چاپ اول، قم، نشر لقمان، ۱۳۷۹ ش

(۱۴) راغب اصفهانی، محمد حسین، مفردات راغب، چاپ دوم، ج ۳، تهران، نشر مرتضوی،

۱۳۷۴ ش

(۱۵) زمخشری، محمود بن عمر، اساس البلاغه، چاپ اول، بیروت، نشر دار صادر، ۱۹۷۹ م

(۱۶) شفیعی سروستانی، ابراهیم، شناخت زندگی بخش، چاپ اول، نشر موعود عصر، ۱۳۷۸ ش

(۱۷) صدری افشاری، غلامحسین، فرهنگ فارسی امروز، ویرایش دوم، تهران، مؤسسه نشر

کلمه، ۱۳۵۷ ش

(۱۸) صدری، محمد جعفر، المعجم المفهرس لألفاظ القرآن الکریم، چاپ دوم، تهران، نشر

مکتبه السهروردی للدراسات و النشر، ۱۳۸۹ ش

(۱۹) طباطبایی، محمد حسین، تفسیر المیزان، ترجمه ی محمد باقر موسوی همدانی، چاپ دوم،

ج ۷ و ۹، قم، انتشارات دار العلم

(۲۰) ابو علی فضل بن حسن، طبرسی، ترجمه ی تفسیر مجمع البیان، ترجمه: گروهی از

مترجمان، چاپ اول، ج ۱۰ و ۱۱، تهران، انتشارات فراهانی، ۱۳۶۰ ش

(۲۱) طبسی، نجم الدین، نشانه هایی از دولت موعود، چاپ چهارم، قم، بوستان کتاب، ۱۳۸۹ ش

- (۲۲) طریحی، فخرالدین بن محمد، مجمع البحرین، محقق: احمد حسینی اشکوری، چاپ سوم، ج ۶ و ۳، تهران، انتشارات مرتضوی، ۱۳۷۵ ش
- (۲۳) طیب، عبدالحسین، اطیب القرآن فی تفسیر القرآن، چاپ دوم، ج ۷، تهران، انتشارات اسلام، ۱۳۷۸ ش
- (۲۴) عمید، حسن، فرهنگ فارسی عمید، چاپ دهم، تهران، انتشارات امیرکبیر، ۱۳۷۴ ش
- (۲۵) فیض الاسلام اصفهانی، علینقی، ترجمه ی نهج البلاغه، تهران، نشر فیض الاسلام، ۱۳۷۰ ش
- (۲۶) قرائتی، محسن، تفسیر نور، چاپ یازدهم، ج ۱۰، تهران، مرکز فرهنگی درسهای از قرآن، ۱۳۸۳ ش
- (۲۷) قرشی، علی اکبر، قاموس قرآن، چاپ ششم، ج ۳، تهران، دار الکتب الاسلامیه، ۱۳۷۱ ش
- (۲۸) کلینی رازی، محمد بن یعقوب، اصول کافی، ترجمه ی حسین استاد ولی، چاپ اول، ج ۱ و ۴، تهران، انتشارات دار الثقلین، ۱۳۹۰ ش
- (۲۹) کمالی، علی، قرآن و جامعه، چاپ دوم، انتشارات اسوه، ۱۳۷۳ ش
- (۳۰) مجلسی، محمد باقر، بحار الانوار، تحقیق: عبد الزهراء علوی، جلد ۲۴، بیروت، دار احیاء تراث العربی
- (۳۱) مرتضی زبیدی، محمد بن محمد، تاج العروس، چاپ اول، ج ۱۷، بیروت، نشر دار الفکر، ۱۴۱۴ ه ق
- (۳۲) مرکز فرهنگ و معارف قرآن، دایره المعارف قرآن کریم، چاپ اول، جلد ۳، قم، موسسه ی بوستان کتاب، ۱۳۸۵ ش

(۳۳) مصطفوی، حسن، التحقیق فی کلمات القرآن الکریم، چاپ سوم، ج ۹ و ۲، بیروت، نشر دار
الکتب العلمیه، ۱۴۳۰ ه ق

(۳۴) مطرزی، ناصر بن عبد السید، المغرب فی ترتیب المغرب، مصحح: عبد الحمید مختار، چاپ
اول، ج ۲، حلب، نشر مکتبه اسامه بن زید، ۱۹۷۹ م

(۳۵) معادیخاه، عبد المجید، فرهنگ آفتاب (فرهنگ تفضیلی مفاهیم نهج البلاغه)، چاپ سوم، ج
۱ و ۲، تهران، نشر ذره، ۱۳۸۶ ش

(۳۶) معین، محمد، فرهنگ فارسی معین (یک جلدی)، چاپ چهاردهم، تهران، انتشارات معین،
۱۳۸۷ ش

(۳۷) مغنیه، محمد جواد، تفسیر الکاشف، ترجمه موسی دانش، چاپ اول، ج ۳، قم، موسسه
بوستان کتاب،
۱۳۷۸ ش

(۳۸) مکارم شیرازی، ناصر، پیام امام امیر المؤمنین، چاپ اول، ج ۱۲ و ۵ و ۲، قم، انتشارات
امام علی بن ابی طالب (علیه السلام)، ۱۳۹۰ ش

(۳۹) مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، چاپ اول، ج ۱ و ۱۹ و ۲۱، تهران، نشر دار الکتب
الاسلامیه، ۱۳۷۴ ش

(۴۰) مکارم شیرازی، ناصر، تقیه سپری برای دفاع عمیقتر، چاپ، قم، انتشارات نسل جوان،
۱۳۹۱ ش

(۴۱) موسوی خمینی، روح الله، ولایت فقیه، چاپ نهم، موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی
(رحمه الله)، ۱۳۷۸ ش

(۴۲) موسوی خمینی، روح الله، صحیفه ی نور، چاپ اول، ج ۷، تهران، سازمان مدارک فرهنگی
انقلاب اسلامی، ۱۳۶۹ ش

(۴۳) مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س)، قرآن کتاب هدایت از دیدگاه امام خمینی

(س)، چاپ ششم، تهران، ۱۳۹۱ ش

(۴۴) هاشمی خویی، حبیب الله، منهاج البراعه فی شرح نهج البلاغه، تصحیح سید ابراهیم

میانجی، چاپ چهارم، ج ۸، تهران، نشر مکتبه الاسلامیه، ۱۳۵۸ ش

(۴۵) هاشمی نژاد، عبد الکریم، درسی که حسین (علیه السلام) به انسان ها آموخت، چاپ

سیزدهم، تهران، انتشارات فراهانی، ۱۳۸۱ ش

(۴۶) WWW. KHAMENEI.IR

www. gOOgLE.COM (۴۷)